

VURDERINGSSKEMA

til observation af demens
vedrørende:

Dato for vurdering: _____

Udfyldt af: _____

Indholdsfortegnelse

Side

Vejledning	3
Motoriske funktioner.....	5
Intellektuelle funktioner	6
Følelsesmæssige funktioner	7
Følelsesmæssige funktioner fortsat.....	8
Basale funktioner	9
Symptomer der sædvanligvis ses ved demens.....	10
Sammentælling/sammenligning af flere observationer	11

Vejledning til vurderingsskema for udviklingshæmmede

Anvendelsen af skemaet

Vurderingsskemaet er målrettet personer med udviklingshæmning. Skemaet sikrer observation af ændret adfærd og funktionsevne og giver et fælles grundlag for vurderingerne af personens funktionsniveau.

Skemaerne er dokumentation for observationerne og et supplement i udredningen. Hvis diagnosen demens er stillet, vil besvarelsene beskrive, hvorledes demensen udvikler sig, og er en fælles vurdering af, hvor der skal kompenseres.

Ideen til udarbejdelse af vurderingsskemaet er fra: Gottfries-Bråne-Steen skalaen (GBS) 1982, som var målrettet normalområdet og var ikke konstrueret med henblik på at fungere som diagnostisk instrument.

Hvilke områder observeres i skemaet?

- Motoriske funktioner.
- Intellektuelle funktioner.
- Følelsesmæssige funktioner.
- Basale funktioner.
- Sædvanlige symptomer ved demens.

Der er under hvert afsnit flere spørgsmål. I alt 33 spørgsmål.

Skemaet afsluttes med et samlet skema, hvor resultaterne kan indføres af flere demensskemaer udført over tid på samme person.

Resultaterne vil give et overblik over, hvorledes personens funktionsevne har ændret sig.

Hvem observeres?

Det er vigtigt at observere den udviklingshæmmede med skemaet **før** demenssymptomerne sætter ind og ændrer personens funktionsniveau. Derfor skal alle, især personer med Downs syndrom, som har særlig stor risiko for at blive demente, observeres fra 40 års alderen og derefter hvert halve eller hele år. Hvis personer har fået diagnosen demens, skal skemaet udfyldes hvert kvartal.

Der vil således, altid foreligge en observation, som beskriver, hvorledes personerne fungerede, før en ændret adfærd.

Hvis der er tale om demens, er det af stor betydning at se, hvilke ændrede funktionsevner der er. Observationerne vil også være en evaluering af de tiltag, der er iværksat.

Hvordan udfyldes skemaet?

Når skemaet skal udfyldes, er det vigtigt at tænke i helheder. Det vil sige, at observationerne ses som et gennemsnit af de seneste 2 uger, netop hvad der er mest kendetegnende for pågældende i observationsperioden.

Personens tilstand beskrives ud fra en spørgeformular, hvor der er et afkrydsningssystem.

Vurderingspoint kan blive noteret som 0, 1, 2, 3, 4, 5, eller 6 ved hvert spørgsmål. Sæt et kryds ud for det udsagn, som stemmer overens med tilstanden. Hvis tilstanden ikke direkte findes i udsagnene, men ligger et eller andet sted imellem dem, sættes der et kryds ved alternativet 1, 3 eller 5. Hvis tilstanden ikke er mulig at vurdere kan det og evt. kommentarer i punktform noteres yderst til højre under 9.

Hvem udfylder skemaet?

Det er personens nære relationer, der udfylder skemaet – det vil typisk være personer fra teamet/ kontaktpersonen.

Det er en mulighed, at flere personer udfylder skemaet. Hvis der er forskellige vurderinger af personen, kan det være et godt udgangspunkt for at få drøftet, hvorfor personen opfattes forskelligt og derfor måske også behandles forskelligt.

Det kan anbefales, at en nøgleperson med kendskab til skemaets anvendelse er ansvarlig for skemaets udfyldelse, fremlæggelse og opfølgning.

Motoriske funktioner

Ved følgende variable skal den motoriske formåen måles – ikke motivationen

		0	1	2	3	4	5	6	9
1.	Motoriske færdigheder ved af- og påklædning	Klarer helt sig selv		Får hjælp til knapper, lynlås, livrem, etc.		Må altid have tilsyn, men hjælper selv til		Må hjælpes helt	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐		☐	☐	☐	☐	☐	
2.	Motoriske færdigheder ved spisning	Spiser selv		Behøver tilsyn og begrænset hjælp til spisning		Må altid have tilsyn, men hjælper til selv		Må mades	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
3.	Balance evne	Færdes frit		Hjælpes i gang		Skal have en støttende hånd		Hjælpes helt og har brug for hjælpemidler	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
4.	Fysisk aktivitet	Går ubesværet		Behov for hjælpemidler ved gang		Behov for personstøtte ved gang		Kørestolsbruger eller sengeliggende	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
5.	Spontan aktivitet	Normalt niveau af spontan aktivitet		Lidt behov for stimulering af spontan aktivitet		Stort behov for stimulering af spontan aktivitet		Viser ingen spontan aktivitet	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
6.	Motoriske færdigheder ved personlig hygiejne	Kan klare personlig hygiejne		Behov for nogen hjælp ved bad, men klarer øvrige toilette selv		Behov for en del hjælp, men deltager aktivt		Må hjælpes helt	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Intellektuelle funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9
7.	Huske daglige vaner og rutiner	Husker normalt	Skal mindes om rækkefølger			Fastholdes i vane/rutine		Glemmer vaner/rutiner	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
8.	Rumorientering	Orienteret vedr. geografisk placering af boenheden og i eget hjem	Ikke orienteret vedr. geografisk placering af boenheden, men er orienteret i eget hjem			Ikke orienteret i forhold til geografisk placering af boenheden eller eget hjem		Helt desorienteret i eget hjem	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
9.	Tidsorientering	Orienteret i tid (hvilken ugedag, dato, måned, år)	Delvis orienteret i tid			Ved hvilken årstid det er		Helt desorienteret i tid	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
10.	Personorientering	Kender sit navn, alder og fødselsdag	Kender sit navn, men er usikker på andre oplysninger om egen person			Kan med usikkerhed angive sit navn		Helt desorienteret omkring egen person	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
11.	Korttidshukommelse	Intakt korttidshukommelse	Læderet korttidshukommelse i nogen grad.			Svært læderet korttidshukommelse,		Kan ikke huske hvad der er sket fra det ene øjeblik til det næste	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
12.	Langtidshukommelse	Intakt langtidshukommelse	Læderet langtidshukommelse i nogen grad			Svært læderet langtidshukommelse		Kan ikke genkalde noget fra langtidshukommelsen	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Intellektuelle funktioner - fortsat

		0	1	2	3	4	5	6	9
13.	Træthed	Uændrede forhold	Sover af og til om dagen	Fremstår mere træt, men der kræves kun lettere opfordringer for at holde sig vågen	Udtalt træthed, kan vækkes men falder let i søvn igen	Ikke vurderbart		_____	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
14.	Evne til at øge tempo	Klarer at øge tempoet, hvis det kræves	Ved påskyndelse forringes præstationen tydeligt, men opgaven klares	Ved påskyndelse kan selv simple opgaver ikke gennemføres	Ingen reaktion på påskyndelse	Ikke vurderbart		_____	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
15.	Nærvær	Nærværende som normalt	Periodevis fraværende	Fraværende i let grad	Fraværende i udtalt grad	Ikke vurderbart		_____	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
16.	Kommunikation	Ingen ændring. Tovejskommunikation	Svært ved at forstå og finde ordene	Reagerer ukontrolleret	Kan ikke kommunikere	Ikke vurderbart		_____	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
17.	Nonverbal kommunikation	Forstår tiltale. Har tydeligt kropssprog	Reagerer på tiltale og af og til på kropssprog	Reagerer ukontrolleret	Forstår ikke at kommunikere	Ikke vurderbart		_____	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
18.	Distraheret	Kan fastholde opmærksomheden	Opmærksomheden forstyrres af og til	Opmærksomheden er i nogen grad forstyrret	Opmærksomheden er udtalt forstyrret og meningsfuld aktivitet kan ikke gennemføres	Ikke vurderbart		_____	
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Følelsesmæssige funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9						
19.	Ændrede følelsesmæssige funktioner	Reagerer passende på stimuli	Reagerer passende på stimuli, men de fine nuancer ses ikke	Reagerer unuanceret på stimuli	Der opleves ingen tegn på følelsesmæssige reaktioner	Ikke vurderbart	☐	☐	☐	☐	☐	☐	_____	_____	_____
20.	Følelsesmæssig kontrol	Kan normalt kontrollere sine følelsesmæssige reaktioner	Reagerer ukontrolleret på kraftig påvirkning	Reagerer ukontrolleret på let påvirkning	Reagerer ukontrolleret	Ikke vurderbart	☐	☐	☐	☐	☐	☐	_____	_____	_____
21.	Nedsat motivation	Er motiveret for at løse en opgave	Skal motiveres for at starte en opgave	Der kræves konstant motivation for at starte en opgave	Overhovedet ikke motiveret og påbegynder ikke spontant en opgave	Ikke vurderbart	☐	☐	☐	☐	☐	☐	_____	_____	_____
22.	Evne til at fungere i en gruppe	Formår at opretholde status i gruppen	Har i let grad ændret status i gruppen	Har i høj grad ændret status i gruppen	Fuldstændigt ændret status i gruppen	Ikke vurderbart	☐	☐	☐	☐	☐	☐	_____	_____	_____

Basale funktioner

		0	1	2	3	4	5	6	9
23.	Sanseindtryk	Reagerer "normalt" på sanseindtryk ☐		Reagerer nuanceret på sanseindtryk ☐		Reagerer unuanceret ☐		Udviser apati og ingen reaktion på sanseindtryk ☐	Ikke vurderbart _____ _____ _____
24.	Søvn mønster	Sover normalt ☐		Vågner jævnligt, står op om natten ☐		Sover om natten ☐		Personalet fastholder døgnrytmen ☐	Ikke vurderbart _____ _____ _____
25.	Vægtstabilitet	Holder sin normalvægt ☐		Holder sin normalvægt, men har ændret sine spisevaner ☐		Har ændret spisevaner og taber sig eller tager på ☐		Nedsat mad indtag og taber sig ☐	Ikke vurderbart _____ _____ _____
26.	Drikke mønster	Drikker den normale mængde ☐		Skal motiveres for at drikke ☐		Skal i nogen grad hjælpes med at drikke ☐		Skal konstant hjælpes med at drikke ☐	Ikke vurderbart _____ _____ _____
27.	Synkefunktion	Synker normalt ☐		Har tendens til at fejlsynke ☐		Har udtalt tendens til at fejlsynke ☐		Fejlsynker konstant ☐	Ikke vurderbart _____ _____ _____
28.	Kontrol af blære og tarm	Kan kontrollere blære og tarm ☐		Har nogle gange ufrivillig afgang af urin og fæces ☐		Har ofte ufrivillig afgang af urin og fæces ☐		Inkontinent ☐	Ikke vurderbart _____ _____ _____

Symptomer der sædvanligvis ses ved demens

		0	1	2	3	4	5	6	9
29.	Forvirring	Fremstår klar og orienteret	Fremstår mindre klar / let rådvild			Overvejende forvirret dog med perioder med klarhed		Helt forvirret hvilket umuliggør kommunikation	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
30.	Irritabilitet	Udviser ingen tegn på irritabilitet	Kan udvise tegn på irritabilitet			Udviser nemt tegn på irritation		Al kontakt udløser irritabilitet	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
31.	Ængstelig	Udviser ingen overdreven ængstelighed	Af og til bekymret hvilket kan beherskes			Overdreven ængstelig		Ængstelighed er hæmmende for hensigtsmæssig adfærd	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
32.	Angst	Udviser ingen tegn på angst	Kan udvise tegn på angst, men tilstanden kan beherskes			Udviser tegn på angst som ikke kan afledes		Angstanfaldene er længerevarende og hæmmende	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
33.	Sindsstemning	Normal sindsstemning	Forekommer af og til nedtrykt			Udtalt nedtrykthed, som udtrykkes verbalt og fysisk		Ekstremt nedtrykt og ude af stand til at fungere i det daglige	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
34.	Rastløshed	Ingen rastløshed	Viser tegn på rastløshed			Fremstår tydeligt rastløs		Fremstår konstant rastløs og kan ikke korrigeres	Ikke vurderbart _____ _____ _____
		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Sammenligning på flere observationer.

GBS-skala

Motoriske funktioner	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato	Dato
1. Motoriske færdigheder ved af- og påklædning								
2. Motoriske færdigheder ved at klare sig ved spisning								
3. Balance evne								
4. Fysisk aktivitet								
5. Spontan aktivitet								
6. Motoriske vanskeligheder ved personlig hygiejne								
Intellektuelle funktioner								
7. Huske daglige vaner og rutiner								
8. Rumorientering								
9. Tidsorientering								
10. Personorientering								
11. Korttidshukommelse								
12. Langtidshukommelse								
13. Træthed								
14. Evne til at øge tempo								
15. Nærvær								
16. Kommunikation								
17. Nonverbal kommunikation								
18. Distraheret								
Følelsesmæssige funktioner								
19. Ændrede følelsesmæssige funktioner								
20. Følelsesmæssig kontrol								
21. Nedsat motivation								
22. Evne til at fungere i en gruppe								
Basale funktioner								
23. Sanseindtryk								
24. Søvn mønster								
25. Vægtstabilitet								
26. Drikkemønster								
27. Synkefunktion								
28. Kontrol af blære og tarm								
Symptomer, der sædvanligvis ses ved demens								
29. Forvirring								
30. Irritabilitet								
31. Ængstelighed								
32. Angst								
33. Sindsstemning								
34. Rastløshed								

Navn: _____